

Plan

Planning, strategie, doelstellingen

- Wij willen dat alle kinderen zich veilig voelen en met plezier naar school komen. Als dit aan de orde is, kunnen kinderen zich op alle vlakken optimaal ontwikkelen. Een veilige school betekent niet dat dit een school is waar nooit niets gebeurt. Dit is een school waarbij ingezien wordt dat we te maken hebben met mensen, hun gedrag en emoties. Hierbij gaan we open en transparant met elkaar in gesprek, met de intentie om zaken samen op te lossen.
- Met de wet 'veiligheid op school' heeft het bevoegd gezag van de school de plicht gekregen om zorg te dragen voor de veiligheid op school. Het doel van deze wet is om pesten aan te pakken en de (sociale) veiligheid van leerlingen op school te vergroten. Met dit protocol geven we alle betrokkenen (kind, ouders, school) duidelijkheid over onze aanpak bij het voorkomen, signaleren en aanpakken van pestgedrag.

Wat verstaan we onder pesten?

Pesten is een vorm van agressief gedrag waarbij één persoon of een groep een ander probeert pijn te doen. ([Pesten - Stichting School & Veiligheid](#)). Pesten tast het hele leer – en ontwikkelklimaat in een klas aan.

Pesten kenmerkt zich door vijf zaken:

- Het is intentioneel (**bewust**).
- Het vindt **herhaaldelijk** plaats.
- Het vindt voor een **langere periode** plaats.
- Er vindt een **machtsverschil** plaats.
- Het heeft **grote impact**.

We onderscheiden hierin verschillende soorten van pesten:

- Fysiek (slaan, schoppen, duwen, laten vallen/struikelen)
- Verbaal (uitschelden, roddelen)
- Relationeel (buitensluiten)
- Materieel (kwijtmaken en/of vernielen van spullen)
- Online (online pesten middels whatsapp of sociale media)

Plagen is niet hetzelfde als pesten. Bij plagen is er meer sprake van gelijkwaardigheid, er is vaak een wisselend 'slachtofferschap' en het gebeurt af en toe.

Do

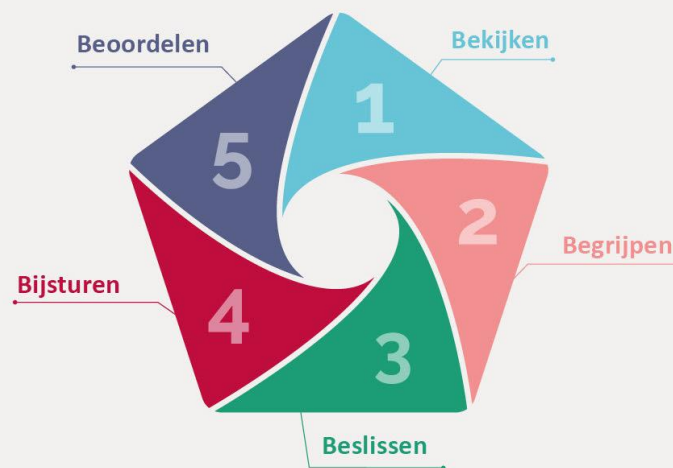
Uitvoeren

Preventief: wat doen we om pesten te voorkomen?
<p>Wij vinden het belangrijk om pesten preventief aan te pakken. Dit doen wij als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We houden personeelsleden jaarlijks inhoudelijk op de hoogte van deze anti-pest kwaliteitskaart; • Deze kwaliteitskaart wordt ook jaarlijks gemonitord, bekeken en geëvalueerd om deze up-to-date te houden; • Wij werken met de methode Kwink voor de sociaal-emotionele ontwikkeling; • We hebben schoolregels, waarin gedragsverwachtingen benoemd worden, waar wij ons allemaal aan houden; • In elke klas maken we, samen met elkaar, afspraken hoe we met elkaar omgaan; • Gedurende het schooljaar maken wij gebruik van de medaille weken. We hebben de Gouden weken (na de zomervakantie), de Zilveren weken (na de kerstvakantie) en de Bronzen weken (na de meivakantie). Tijdens deze weken staan wij weer even extra stil bij de groepsvorming van een klas en de gedragsverwachting die we hebben van elkaar. • Wij staan stil bij bijzondere burgerschapsweken in het schooljaar (Week tegen pesten, Week van de mediawijsheid, Week van de lentekriebels etc.)

- We geven als personeelsleden het goede voorbeeld aan de leerlingen en verwachten dat ouders dit ook doen;
- Middels signaleringslijsten van Kindbegrip en Kleuter in Beeld brengen we de sociaal-emotionele ontwikkeling in kaart. Ook wordt jaarlijks de sociale-veiligheidslijst afgenomen via Kindbegrip. Als hier alarmsignalen uitkomen, gaan we met de betrokkene(n) in gesprek.

Curatief: signaleren en aanpak van pestgedrag

We werken systematisch met de 5B – aanpak (*Stichting school&veiligheid*).

B1: Bekijken: welke signalen zijn er?

Doel: zicht krijgen op wat er mogelijk speelt.

Dit doen we in deze fase door:

- Gesprek met de leerling(en)
- Monitoringsinstrument & sociogram analyseren
- Observaties
- Collega's betrekken
- Gesprek met ouder(s)/verzorger(s)
Ouders worden op de hoogte gesteld

Het vroeg signaleren van pesten is van groot belang. Leerlingen hebben de neiging over pesten in de klas te zwijgen: iedereen weet dat er gepest wordt, maar niemand durft het aan de leerkracht te vertellen, uit angst om voor 'verklikker' aangezien te worden. Ouders op hun beurt zien of weten vaak dat er in de klas wordt gepest, maar vragen zich mogelijk af of en hoe zij dit ter sprake moeten brengen bij de leerkracht.

We vinden het belangrijk dat de leerlingen er eerst met elkaar aan uitkomen. Als dit de leerlingen niet lukt, gaan ze naar de leerkracht. Het is van belang dat andere leerlingen, als ze iets zien/merken/horen, ook naar de leerkracht stappen.

Onderstaande signalen kunnen duiden op een peestsituatie in de klas:

- Een kind staat alleen buiten in de pauze en zoekt vaak of vaker contact met de leerkracht.
- Een kind wil niet naar buiten.
- Een kind speelt bijna altijd met jongere kinderen.
- Een kind krijgt steeds minder vrienden in de groep en komt langzaam alleen te staan.
- Zuchten, piepen en steunen van andere kinderen als een bepaald kind een idee aandraagt of in de kring iets zegt.
- Als kinderen alles van een bepaald kind stom vinden.
- Als kinderen negatiever reageren op een fout van een bepaald kind dan bij andere kinderen.

- Kinderen laten zich overdreven negatief uit over een bepaald kind en/of zijn/haar familie.
- Een spel is 'toevallig' net begonnen als een bepaald kind mee wil doen, later kunnen andere kinderen wel meedoen.
- Roddelen in de groep over een bepaald kind.
- Een kind trekt zich terug in de klas.

Signalen die vooral door ouders/verzorgers opgevangen kunnen worden:

- Een kind wil niet meer naar school.
- Een kind klaagt over buikpijn/hoofdpijn, in de vakanties zijn deze pijnen verdwenen.
- Een kind wil bepaalde kleren niet meer aan naar school.
- Een kind is snel prikkelbaar/boos.
- Een kind heeft nachtmerries.
- Een kind krijgt last van bedplassen.
- Een kind wordt nooit uitgenodigd op feestjes.

B2: Begrijpen: waarom gebeurt het?

Doel: begrijpen wat de functie van het pestgedrag is en wat het pesten in stand houdt.

Dit doen we in deze fase door:

- De behoefte achter het pestgedrag te achterhalen
- In kaart brengen van de onderliggende sociale relaties (monitor/gesprekken/observaties)
- Groepsnormen inzichtelijk krijgen
- Overleg binnen het schoolteam

B3: Beslissen: wat gaan we doen?

Doel: een concreet actieplan opstellen op verschillende niveaus

Dit kan zijn op:

- Individueel niveau (pester, gepeste)
Hierin wordt vanuit verbinding het gedrag benoemd en begrenst. Om vervolgens empathie uit te lokken. Een vervolg kan zijn afspraken maken en inzetten op waardevolle rollen.
- Groepsniveau
De groepsnorm wordt hier veranderd en er wordt ingezet op omstanders: hoe kunnen zij helpen?
- Teamniveau
Docententeam wordt betrokken (één team, één taak). We begrenzen op dezelfde manier, ondersteunen op dezelfde manier en zijn een rolmodel
- Ouders

B4: Bijsturen: acties uitvoeren

Doel: uitvoeren van het actieplan

Dit doen we in deze fase door:

- Follow-up momenten (met gepeste, maar ook met pester)
- Sfeer en klassenafspraken evalueren met de groep
- Observeren
- Uitwisselen met collega's
- Rapporteren

B5: Beoordelen: heeft het gewerkt?

Doel: beoordelen of de peestsituatie gestopt is.

Dit doen we door:

- Evaluatie-instrumenten: veiligheidsmonitor of sociogram
- Feedback vanuit leerlingen, ouders en collega's
- Schoolprotocol nalopen
- Follow-up momenten

Wanneer de situatie niet verbetert, schakelt de leerkracht de APC in. Ook de IB-er, mits dit een ander persoon dan de APC is, wordt hiervan op de hoogte gesteld. De APC gaat samen met de leerkracht (en eventueel IB-er) kijken welke stappen er genomen gaan worden. Hiervan worden alle betrokkenen op de hoogte gehouden.

Mocht het pestgedrag nog steeds aanhouden, is er de mogelijkheid dat de APC de situatie meer

gaat overnemen en interventies uit gaat zetten. Hierbij wordt gebruik gemaakt van verschillende programma's om pesten tegen te gaan in combinatie met de groep. Hiervan worden alle betrokkenen op de hoogte gehouden.

Vanaf stap B3 wordt alle communicatie en verslaglegging ook vastgelegd in ons administratiesysteem ParnasSys.

Consequenties

(Eventuele)consequenties:

Wanneer kinderen zich niet houden aan de gemaakte afspraken en/of zich niet conformeren aan de voorgeschreven gedragsverwachting, zitten hier consequenties aan. In eerste instantie geeft de leerkracht, of een ander personeelslid die op dat moment verantwoordelijk is, een passende consequentie. Mochten deze consequenties niet toereikend zijn, dan wordt er gekeken naar verdere stappen. Dit wordt altijd gedaan in overleg met de APC en/of IB en directeur. Ouders worden hier ook in meegenomen. Er kan gedacht worden aan een time-out. Als een time-out niet helpend is, wordt het protocol schorsen & verwijderen door de directie in werking gesteld.

Check

Controleren, analyseren

De personeelsleden houden elkaar scherp op de gemaakte afspraken en ieder geeft vanuit zijn/haar rol feedback. De directie is ervoor verantwoordelijk dat personeelsleden zich aan de inhoud van deze kwaliteitskaart conformeren.

Op onze school hebben wij verschillende professionals waar ouders, leerlingen en personeelsleden bij terecht kunnen

- De leerkracht. Dit is te allen tijde het eerste aanspreekpunt.
- De intern begeleider (IB): Janneke van Nieuwburg. Zij is verantwoordelijk (samen met de leerkracht) voor de zorg en het welbevinden van de groep en de leerlingen die hierin zitten.
- De anti-pestcoördinator (APC): Janneke van Nieuwburg. Zij coördineert het anti-pestbeleid op school en ziet erop toe dat dit correct wordt doorlopen.
- De vertrouwenspersoon (IVP): Inge Jansens en Danielle Broeders. Zij zijn verantwoordelijk voor zaken die in een klachtenomgeving terechtkomen.
- Wanneer ouders en school er samen niet uitkomen kan het bestuur (HGL), een externe vertrouwenspersoon of klachtencommissie ingeschakeld worden. De gegevens hiervan staan op onze website.

Ouders worden te allen tijde op de hoogte gehouden van gespreksverslagen, acties en terugkoppelingen via de mail.

Externe partijen

We hebben ook de mogelijkheid om samen te werken met partijen buiten de school. Dit worden externe partijen genoemd. Een aantal van die partijen zouden betrokken kunnen zijn bij een incident waarbij het over pesten gaat.

- GGD (jeugdverpleegkundige)
- Gemeente (dorpsteam/sociaal team)
- Partijen met een ontwikkelde sociale vaardigheidstraining.

Act

Bijsturen, bijstellen

De kwaliteitskaart wordt jaarlijks herzien en besproken.